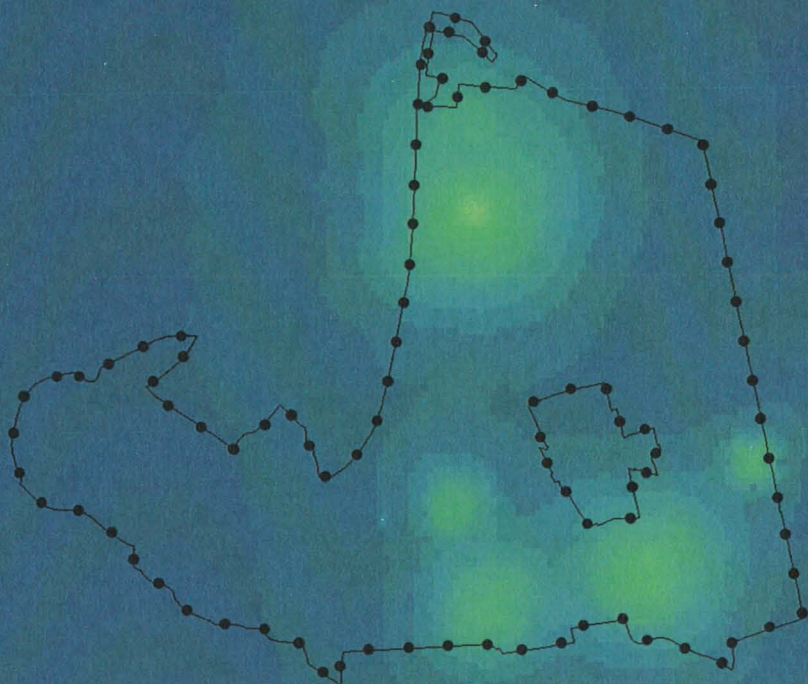

2455-06

Beoordeling geurbelasting vanuit
het buitengebied van de gemeente Geertruidenberg
op geurgevoelige objecten

GOconsult

ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING

Beoordeling geurbelasting vanuit het buitengebied van de gemeente Geertruidenberg op geurgevoelige objecten

**G&O Consult De Rips,
April 2010**

**Bas Boonen
Cor de Vos**

Colofon

Rapport: Beoordeling geurbelasting vanuit het buitengebied van de gemeente Geertruidenberg op geurgevoelige objecten

Status: DEFINITIEF

Opdrachtgever

Gemeente Geertruidenberg
Postbus 10001
4940 GA Raamsdonksveer
www.geertruidenberg.nl

Vrijheidstraat 2
4941 DX Raamsdonksveer

Projectleiding

Pouderoyen Compagnons
Postbus 156
6500 AD Nijmegen
www.pouderoyen.nl

St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

De heer drs. E. Korevaar
Milieudeskundige
024-3224579
ewald.korevaar@pouderoyen.nl

Opdrachtnemer

G&O Consult
Postbus 12
5845 ZG Sint Anthonis
www.go-consult.nl

Burgemeester Wijtvlietlaan 1
5764 PD De Rips

Contactpersoon

De heer drs. B.H.G. Boonen
Projectleider / adviseur
0493 - 597 505
bboonen@go-consult.nl

©APRIL 2010

G&O CONSULT, POSTBUS 12, NL-5845 ZG SINT ANTHONIS,
TEL: (0493) 597505
FAX: (0493) 597509
WWW.GO-CONSULT.NL

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN G&O CONSULT.

AAN DE INHOUD VAN DIT RAPPORT KUNNEN GEEN RECHTEN WORDEN ONTLEEND. G&O CONSULT VERWERPT ELKE AANSPRAKELIJKHEID VOOR EEN ANDER GEBRUIK VAN DEZE TEKST DAN VOOR DE SITUATIE WAARVOOR HIJ WORDT UITGEBRACHT. DE INFORMATIE IN DEZE TEKST IS ONDER VOORBEHOUD EN KAN VERANDERD WORDEN ZONDER VOORAFGAANDE KENNISGEVING.

HOOFDSTUK 1 INLEIDING	5
1.1 Leeswijzer	5
HOOFDSTUK 2 WETTELIJK KADER	6
2.1 Wet geurhinder en veehouderij.....	6
2.2 Geurgevoelige objecten	7
HOOFDSTUK 3 METHODE EN UITGANGSPUNTEN	10
3.1 Probleemstelling en doel rapport	10
3.2 Uitgangspunten	10
3.3 Methodebepaling voor berekening	10
3.4 Uitgangspunten voor berekeningssystematiek	11
3.5 Referentie situatie.....	11
3.6 Autonome ontwikkeling.....	11
3.7 Reële ontwikkeling	12
3.8 Worstcase scenario	12
HOOFDSTUK 4 RESULTATEN.....	13
4.1 Referentie situatie.....	13
4.2 Autonome ontwikkeling.....	13
4.3 Reële ontwikkeling	13
4.4 Worstcase scenario	13
HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE	15
Literatuur	16
Begrippen	17
Bijlagen	

SAMENVATTING

Ten behoeve van een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Geertruidenberg, dient een plan m.e.r procedure doorlopen te worden. Deze verplichting vloeit voort uit het feit dat dit plan mogelijke effecten heeft op het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Biesbosch' en verder weg liggende Natura 2000-gebieden. Het gaat daarbij specifiek om de ruimte die het plan biedt met betrekking tot uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden (al dan niet via wijziging) voor agrarische bedrijven. Daarnaast biedt het plan ruimte aan uitbreidingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen op basis van de ruimte die in het vigerend plan zit.

In een eerder uitgevoerd ammoniakonderzoek (G&O Consult, 2010) is nagegaan wat de invloed van de uitbreidingsmogelijkheden in het plan op de beschermde kwetsbare natuur is. Vanuit de huidige- alsmede toekomstige situatie zijn meerdere varianten uitgewerkt. Het veehouderijbestand is hierbij eerst geïnventariseerd en geactualiseerd.

Op basis van de gegevens uit voornoemd ammoniakonderzoek is nagegaan wat de invloed van de verschillende varianten (huidig en toekomstig) is op de geurbelasting en geurbeleving van de binnen de gemeentegrens gelegen geurgevoelige objecten. Onderhavige rapportage is dan ook onlosmakelijk verbonden met het eerder uitgevoerde ammoniakonderzoek. Voor diverse achtergrondinformatie omtrent onder andere de verschillende doorgerekende varianten wordt hiernaar verwezen.

De verzamelde gegevens zijn geanalyseerd en uit de conclusies blijkt dat de geurbelasting in alle berekende situaties toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. Over het algemeen kan worden gesteld dat de toename in de autonome ontwikkeling groot, in de reële ontwikkeling vergelijkbaar groot en in de worstcase situatie aanzienlijk is.

1

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

De gemeente Geertruidenberg wil het bestemmingsplan voor haar buitengebied herzien. Het geldende Bestemmingsplan Buitengebied dateert uit 1997 en heeft haar actualiteit beleidsmatig grotendeels verloren. Het nieuwe bestemmingsplan biedt beperkt mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. Het betreft hierbij ontwikkeling binnen de functies landbouw, verbrede landbouw en neven- en vervolgactiviteiten bij agrarische bedrijven. Tevens wordt ingezet op behoud/ontwikkeling van natuur en landschap.

De plan-m.e.r. procedure dient doorlopen te worden vanwege het kaderstellende karakter van het bestemmingsplan voor m.e.r.(beoordelings-) plichtige activiteiten. De effecten dienen te worden bepaald, voor zowel de huidige situatie, de autonome ontwikkelingen en het planvoornemen.

De Wet geurhinder en veehouderij (VROM, 2006a), hierna Wgv, maakt onderscheid in gebieden waar geurbeleving anders wordt ervaren en de mate van geurhinder. De Wgv kent wel een vergelijkbare manier van beoordeling van de omvang van de veehouderij. Er zijn dieren met vaste afstanden ongeacht de omvang en dieren die om te rekenen zijn naar odour units, voorheen mestvarkeneenheden, waarbij de afstanden berekend kunnen worden.

Ook biedt de Wgv de mogelijkheid om, binnen de in de Wgv bepaalde marges, lokaal maatwerk te leveren door afwijkende normen of afstanden voor bepaalde gebieden te stellen. Dit kan de gemeente of regio in de vorm van een verordening doen.

1.1 LEESWIJZER

Het wettelijk kader komt in hoofdstuk 2 aan de orde. Vervolgens komt in hoofdstuk 3 de methodebepaling met uitgangspunten voor het voetlicht. Daarna worden de resultaten in hoofdstuk 4 beschreven. Afgesloten wordt met de conclusies in hoofdstuk 5.

2.1

WET GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ

Op 7 november 2006 is de nieuwe “Wet van 5 oktober 2006, houdende regels inzake geurhinder vanwege tot veehouderijen behorende dierverblijven”, kortweg de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), in het Staatsblad gepubliceerd (VROM, 2006a). Bij besluit van 12 december 2006 is het tijdstip van inwerkingtreding bepaald op 1 januari 2007 (VROM, 2006c). De Wgv maakt onderscheid in gebieden waar geurbeleving anders wordt ervaren en dieren met vaste afstanden en dieren met geurnormen. Afhankelijk van de vaste afstand of berekende afstand kan bijvoorbeeld de vergunning worden verleend of een bestemming worden gewijzigd. De Wgv geeft het college van burgemeester en wethouders de mogelijkheid om maatwerk te leveren door de normen of afstanden binnen een wettelijke marge voor een bepaald (deel)gebied te wijzigen. De gemeente kan het gebiedsgericht geurbeleid (maatwerk) als sturingsinstrument gebruiken.

Omdat de gemeente Geertruidenberg niet is gelegen in een reconstructiegebied, gold hier tot 1 januari 2007 het regiem van de richtlijn Veehouderij en Stankhinder (VROM, 1996), de Brochure Veehouderij en Hinderwet (VROM, 1985b) en het rapport 46 uit de publikatiereeks lucht (VROM, 1985a). Hierin zijn voor extensieve veehouderijbedrijven vaste afstanden opgenomen ongeacht de hoeveelheid dieren. Voor intensieve veehouderijbedrijven zijn op basis van het aantal (en soort) dieren het aantal mestvarkeneenheden (m.v.e.) te berekenen en voor elk aantal m.v.e. geldt een minimaal aan te houden afstand. De afstanden zijn voor beide type van veehouderij verschillend per omgevingscategorie (mate van geurgevoeligheid afhankelijk van de aard en de omgeving).

De nieuwe wet (Wgv) kent voor de extensieve veehouderijen nog steeds de vaste afstanden. Voor de intensieve veehouderijen wordt de geurconcentratie echter uitgedrukt als aantallen Europese odour units in een volume eenheid lucht (ou_E/m^3).

Gelijk aan de oude systematiek wordt op basis van de aantallen en diersoorten het aantal odour units bepaald, maar hierbij geldt geen vaste afstand meer per aantal odour units. De geurbelasting wordt nu bepaald aan de hand van een verspreidingsmodel (V-Stacks Gebied). Dit verspreidingsmodel is geïnspireerd door het geurbeleid voor industriële bedrijven en de geluidsregelgeving. Voor de geurgevoelige objecten wordt geen onderscheid meer gemaakt in omgevingscategorieën, maar in concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden en binnen en buiten de bebouwde kom. Ook maakt de Wgv het mogelijk om met gebiedsgericht beleid binnen een in de wet bepaalde marge af te kunnen wijken. Voor de gemeente Geertruidenberg zou dit betekenen dat het gebiedsgerichte geurbeleid als sturingsinstrument kan

worden gebruikt om de gewenste ruimtelijke inrichting te bevorderen. Door de veehouderijbedrijven in de open gebieden bijvoorbeeld meer ruimte te geven dan in de burgerbebouwingslinten tegen de bebouwde kommen is hier ook meer geurontwikkelruimte. Anderzijds ontstaat door de beperkte ontwikkelruimte in de burgerbebouwingslinten ruimte voor toekomstige uitbreidingen van woongebieden en zal hier op termijn ook de geurbelasting afnemen.

2.2

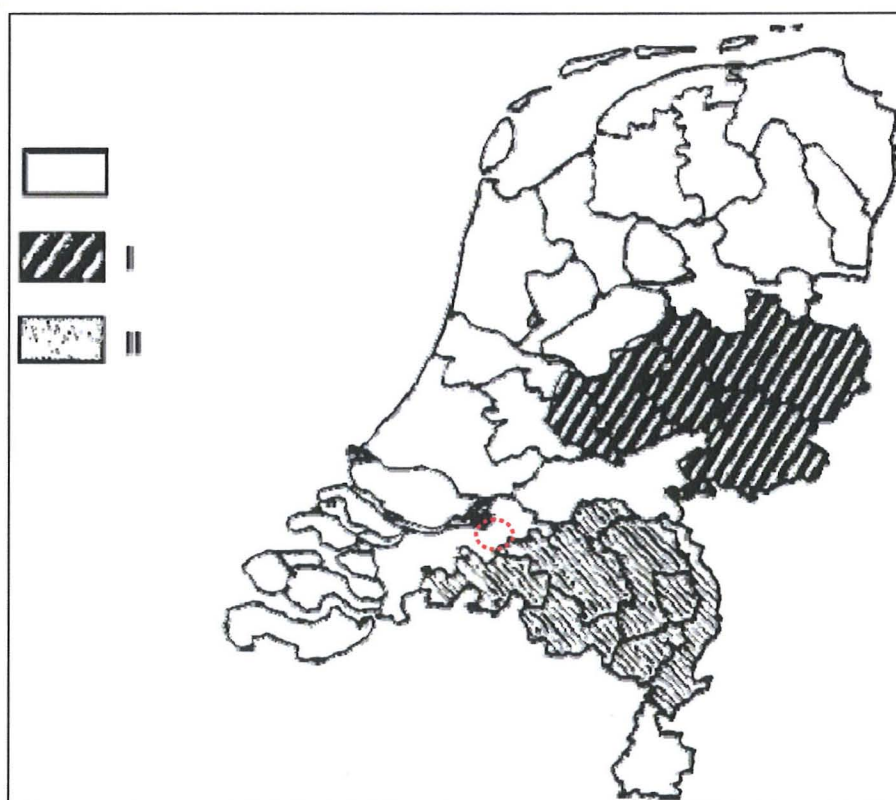
GEURGEVOELIGE OBJECTEN

Het ministerie van VROM geeft in de memorie van toelichting bij de Wgv aan dat de aanwezigheid van, gemiddeld, een groot aantal geurgevoelige objecten die een gebied overwegend een woon- of verblijfsfunctie verleent, een relatief hoog beschermingsniveau rechtvaardigt (VROM, 2006b P5).

De Wgv beschermt geurgevoelige objecten tegen stankhinder, door een maximale geurnorm te stellen voor deze geurgevoelige objecten. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in beleving en ligging. Uit onderzoek (VROM, 2001) is namelijk gebleken dat bewoners van de niet-concentratiegebieden uit de meststoffenwet (zie afbeelding 1) de relatie tussen geurbelasting en geurhinder anders ervaren. De Wgv geeft daarom geurgevoelige objecten in bebouwde kommen van niet-concentratiegebieden de hoogste bescherming en geurgevoelige objecten buiten bebouwde kommen in concentratiegebieden de laagste bescherming tegen geurbelasting.

Afbeelding 1:

indeling volgens meststoffenwet, Bijlage I behorende bij de artikelen 1, eerste lid, en 26 van de Meststoffenwet (SenterNovem, 2006a, P17)

Overigens is in de Wgv geregeld dat de voormalige veehouderijen die na 19 maart 2000 zijn gestopt en als burgerwoning worden bestemd of gebruikt eenzelfde geurbescherming houden.

De relatie tussen geurbelasting en geurhinder, ook wel dosis-effectrelatie genoemd, wordt uitgedrukt in een percentage van soms of vaak geuroverlast.

Het ministerie van VROM heeft in mei 2007 de Handreiking bij de Wgv aangevuld met een document waarin de dosis-effectrelatie is uitgewerkt (VROM, 2007b). Hierbij wordt onderscheid gemaakt in een achtergrondbelasting en een voorgrondbelasting. De voorgrondbelasting is de geurcontour van één bedrijf en de achtergrondbelasting is de deken van geur van alle bedrijven gezamenlijk. De hinderpercentages zijn gebaseerd op een belevingsonderzoek (VROM, 2001). Bij dit geuronderzoek van omwonenden bij varkenshouderijen is uit circa 2.000 telefonische enquêtes gebleken dat inwoners bij eenzelfde geurimmissie in concentratiegebieden minder geurhinder ervaren als in niet-concentratiegebieden. Daarnaast is gebleken dat wanneer er geen of nauwelijks een achtergrondwaarde aanwezig is de geurbelasting vaak wordt onderschat. De hinder vanuit een één-bron-situatie wordt intenser beleefd dan wanneer er cumulatie van geurbelasting plaatsvindt.

Om een beeld te krijgen van de geurbeleving van de voor- en achtergrondbelasting bij de oude geurregelgeving en de nieuwe normen is in tabel 2.1 de relatie tussen de oude geurbeoordelingsystematiek met omgevingscategorieën en de hinderbeleving weergegeven.

Tabel 2.1:

Relatie tussen oude omgevingscategorieën, de geurhinder en geurbelasting

omgevingscategorie	I	II	III	IV
geurhinderpercentage	20%	25 %	37 %	54 %
voorgondbelasting	4,5 ou _E /m ³	6,5 ou _E /m ³	13 ou _E /m ³	30 ou _E /m ³
achtergrondbelasting	10 ou _E /m ³	14 ou _E /m ³	28 ou _E /m ³	65 ou _E /m ³

VROM, 2007b.

Hieruit blijkt dat wanneer de voorgondbelasting grofweg de helft is van de achtergrondbelasting het geurhinderpercentage gelijk is. Als algemene vuistregel geldt dat de voorgondbelasting maatgevend is, indien die tenminste de helft (of meer) bedraagt van de achtergrondbelasting en vice versa.

In de eerder door het RMB uitgevoerde quickscan is voor de hinderpercentages van de achtergrondbelasting uitgegaan van de in tabel 2.2 genoemde categorieën en waarden. Om een eenduidig beeld te krijgen is in dit onderzoek uitgegaan van dezelfde categorieën en waarden. Ze kennen echter geen wettelijke status, maar zijn enkel opgesteld om uitspraken te kunnen doen over of ontwikkelingen acceptabel zijn.

Tabel 2.2:

Verband tussen geurimmissie en de hinderbeleving soms of vaak last in percentage geurgehinderde in een niet-concentratiegebied.

VROM, 2007c.

	Bebouwde kom	
	Achtergrondbelasting	
	Geurbelasting (ou _E /m ³)	Geurgehinderden (%)
Acceptabel geurniveau	0-3	0-9
Afweegbaar geurniveau	3-5	9-12
Slechte geursituatie	>5	>12
	Buitengebied	
	Achtergrondbelasting	
	Geurbelasting (ou _E /m ³)	Geurgehinderden (%)
Acceptabel geurniveau	0-14	0-25
Afweegbaar geurniveau	14-19	25-30
Slechte geursituatie	>19	>30

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de acceptatie binnen en buiten de bebouwde kom.

De geurgevoelige objecten binnen gemeente Geertruidenberg zijn als receptorenbestand gebruikt om de geurbelasting en geurbeleving te bepalen.

Voor de receptoren is door de gemeente een databestand met de adrescoördinaten van Nederland (ACN-bestand) aangeleverd om de x- en y-coördinaten van alle geurgevoelige objecten te bepalen. Vervolgens zijn per berekende variant alle geurgevoelige objecten binnen de bouwblokken van veebedrijven verwijderd (bedrijfswoningen). Voor deze woningen geldt namelijk een vaste afstand van 50 meter en geen geurnorm (Wgv art. 3, lid 2b).

Wat met het begrip “geurgevoelig object” wordt bedoeld wordt, zoals in het kader is weergegeven, verklaard in artikel 1 van de Wgv. Een belangrijk criterium is het woord “gebouw”, waarmee de begripsdefinitie begint. Hiermee zijn openluchtrecreatieve objecten niet meer als geurgevoelig object te beschouwen. Daarnaast bepaalt de bestemming en aard of een object gevoelig is voor geur. Als laatste wordt de verblijfsduur aangehaald. Er moet een permanent of regelmatig gebruik zijn.

3

HOOFDSTUK 3 METHODE EN UITGANGSPUNTEN

De achtergronden van het onderzoek zijn weergegeven in de navolgende doelstellingen en uitgangspunten.

3.1 PROBLEEMSTELLING EN DOEL RAPPORT

De probleemstelling van het rapport te onderzoeken wat de bijdragen en/of effecten zijn van de uitbreidings- en omschakelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven die het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Geertruidenberg biedt ten aanzien van de geurbelasting en geurbeleving in relatie tot binnen de gemeente gelegen geurgevoelige objecten.

Het doel van het rapport is de gemeente Geertruidenberg een beoordeling van het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied aan te bieden inzake geurbelasting en geurbeleving vanuit de veehouderij, op basis waarvan de gemeente eventuele nadere keuzes kan/moet maken met betrekking tot toekomstige landbouwkundige ontwikkelingen in het plangebied.

3.2 UITGANGSPUNTEN

De uitgangspunten van het rapport worden puntsgewijs weergegeven:

- Huidige vergunde situatie in het plangebied per 1 maart 2010 via de gemeente Geertruidenberg.
- De ligging van de geurgevoelige objecten en bouwblokken vanuit de Quickscan Wet geurhinder en veehouderij per 29 september 2009 via het RMB te Cuijk.
- Geurbelasting via berekeningen met V-Stacks Gebied.
- Cumulatieve gridbepaling voor het inzichtelijk maken in GIS.

3.3 METHODEBEPALING VOOR BEREKENING

Voor de berekeningen in dit rapport is gebruik gemaakt van het rekenmodel V-Stacks Gebied, versie 1.1 van 1 december 2006. Het rekenmodel V-Stacks berekent alleen de geurconcentratie, welke enkel voor de intensieve veehouderij wordt uitgedrukt in aantallen Europese odourunits per volume-eenheid lucht (ou_E/m^3). Voor de extensieve veehouderij gelden vaste afstanden.

Alle varianten zijn elk in één sessie gemeentedeekkend berekend, waarna de rekenpunten in GIS zijn geëxtrapoleerd naar een grid met gridcellen van 50x50 meter. Het grid is vervolgens gebruikt om de verschillende waarden op de geurgevoelige objecten te berekenen.

Er is onderzocht wat de mate van geurbelasting en geurbeleving is vanuit de betreffende omliggende veehouderijbedrijven op de binnen de gemeente gelegen geurgevoelige objecten zoals woningen.

Geertruidenberg is gelegen op de grens van het meteogebied Eindhoven en Schiphol. Zoals op de website van InfoMil wordt geadviseerd is voor de klimatologische omstandigheden gebruik gemaakt van de gegevens van het dichtstbijzijnde meteo-station in Eindhoven (InfoMil, 2010).

3.4

UITGANGSPUNTEN VOOR BEREKENINGSSYSTEMATIEK

Voor de emissiepunten is gebruik gemaakt van de door de gemeente Geertruidenberg aangeleverde x- en y-coördinaten zoals ook gebruikt in het eerder uitgevoerde ammoniakonderzoek (G&O Consult, 2010). Voor de parameters zijn defaultwaarden gehanteerd van een gemiddelde gebouwhoogte van 6 meter en een uittree opening van 0,5 meter doorsnede, 5 meter hoogte en 4 meter per seconde uittreedsnelheid (SenterNovem, 2006b, P.9). Voor de geurgevoelige objecten is gebruik gemaakt van een door de gemeente Geertruidenberg aangeleverd databestand met de adrescoördinaten van Nederland (ACN) (Quickscan Wgv, 2009).

Als ondergrond is gebruik gemaakt van een door de gemeente beschikbaar gestelde grootschalige basiskaart Nederland (GBKN).

Voor berekening van de geuremissie per bedrijf is de in het eerder uitgevoerde ammoniakonderzoek per bedrijf berekende emissie voor ammoniak één op één 'vertaald', zodat voor zowel ammoniak als geur exact dezelfde uitgangssituatie geldt (zie bijlage 1).

Binnen alle variantberekeningen is de maximale uitbreidingsruimte (E-MaxVerg) gelijkgesteld aan de vigerende emissie (E-vergund) zodat de maximale effecten van enkel de varianten inzichtelijk konden worden gemaakt.

3.5

REFERENTIE SITUATIE

De referentie situatie betreft de situatie zoals beschreven in § 4.2 van het ammoniakonderzoek (G&O Consult, 2010). De referentiesituatie bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel betreft de huidige vergunde situatie met de hieruit voortkomende depositie van de veehouderijbedrijven. Deze is als uitgangssituatie berekend. Het tweede onderdeel betreft de autonome ontwikkeling, welke als een aparte variant is berekend.

3.6

AUTONOME ONTWIKKELING

De autonome ontwikkeling betreft de situatie zoals beschreven in § 4.3 van het ammoniakonderzoek (G&O Consult, 2010). De volgende uitgangspunten zijn meegenomen voor berekening van de autonome ontwikkeling:

- Doorgroei veehouderijen conform marktverwachting tot maximaal 1,5 hectare. Indien er vigerend meer dan 1,5 hectare bouwblok is, dan doorgroei tot maximum bouwblok.
- Geen omschakeling naar een andere diersoort.

- Geen uitbreiding van geitenhouderijen.

Een viertal intensieve bedrijven binnen het vigerende plan, te weten Lageweg 10 (circa 6000m²), Lange Broekstraat 25 (circa 1200m²) Werfkampenseweg 18 (circa 4000m²) en Werfkampenseweg 26 (circa 4600m²) hebben nog ruimte om binnen het plan uit te breiden. Voor de uitbreidingsruimte betekent dit dat de emissies van deze bedrijven in verhouding verder zullen toenemen. Voor Lange Broekstraat 25 is de totale gebruiksruimte in het bouwblok al zodanig ingericht (de 1200m² beschikbare ruimte wordt gebruikt voor opslag) dat in de autonome ontwikkeling hierin geen toename verwacht wordt. Doorgroei conform marktverwachting naar maximaal 1,5 hectare is daarnaast voor alle drie de bedrijven in de berekening meegenomen.

3.7

REËLE ONTWIKKELING

De reële situatie betreft de situatie zoals beschreven in § 4.4 van het ammoniakonderzoek (G&O Consult, 2010). De volgende uitgangspunten zijn meegenomen voor berekening van de reële situatie:

- Opvullen bouwblok nieuw bestemmingsplan met hetzelfde type dieren (IV).
- Geen omschakeling naar een andere diersoort (IV).
- Doorgroei naar 70 NGE dan wel verdubbeling boven 70 NGE tot maximaal 778 NGE (584 NGE binnen AHS landschap). Bedrijven met een omvang van minder dan 40 NGE stoppen (grondgebonden).
- Geen uitbreiding van geitenhouderijen (grondgebonden).
- Geen omschakeling naar IV (grondgebonden).
- Geen omschakeling van grondgebonden niet zijnde veehouderij naar grondgebonden veehouderij.

De intensieve veehouderij mag daarnaast enkel ten behoeve van dierenwelzijn het bouwblok uitbreiden. Hierbij worden de vigerende rechten gerespecteerd. In de berekening heeft dit derhalve geen invloed op de dieren aantallen.

Een drietal intensieve bedrijven binnen het nieuwe plan, te weten Lageweg 10 (circa 6000m²), Lange Broekstraat 25 (circa 1200m²), Werfkampenseweg 18 (circa 7000m²) en Werfkampenseweg 26 (circa 4600m²) hebben nog ruimte om binnen het plan uit te breiden (vigerend recht). Voor de uitbreidingsruimte betekent dit dat de emissies van deze bedrijven in verhouding zullen toenemen. Voor Lange Broekstraat 25 is de totale gebruiksruimte in het bouwblok al zodanig ingericht (de 1200m² beschikbare ruimte wordt gebruikt voor opslag) dat in de reële ontwikkeling geen toename verwacht wordt.

3.8

WORSTCASE SCENARIO

Het worstcase scenario betreft de situatie zoals beschreven in § 4.5 van het ammoniakonderzoek (G&O Consult, 2010). De volgende uitgangspunten zijn meegenomen voor berekening van het worstcase scenario:

- Omschakeling naar de meest ongunstige diersoort voor geur: vleesvarkens, overige huisvesting (IV).
- Vergroting bouwblok nieuw bestemmingsplan tot 2 hectare (in AHS landbouw) of 1,5 hectare (in AHS landschap) (grondgebonden).
- Maximale uitbreiding van geitenhouderijen (grondgebonden).
- Geen omschakeling naar IV (grondgebonden).
- Omschakeling van grondgebonden niet zijnde veehouderij en agrarisch verwant en technisch hulpbedrijf naar grondgebonden veehouderij.

De intensieve veehouderij mag daarnaast enkel ten behoeve van dierenwelzijn het bouwblok uitbreiden. Hierbij worden de vigerende rechten gerespecteerd. In de berekening heeft dit derhalve geen invloed op de dieren aantallen.

4

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN

In dit hoofdstuk is uiteengezet wat in alle berekende varianten de geurbelasting en geurbeleving is op de bebouwde kom en het buitengebied van de gemeente Geertruidenberg. Van alle door V-Stacks Gebied en GIS berekende waarden is via een toepassing in GIS de gemiddelde en hoogste geurbelasting op de geurgevoelige objecten bepaald. Daarnaast is voor alle geurgevoelige objecten de geurbeleving op basis van de geurbelasting bepaald. Ten slotte is geanalyseerd hoeveel geurgevoelige objecten gelegen zijn binnen vaste afstanden van extensieve bouwblokken. Alle resultaten zijn overzichtelijk weergegeven in navolgende tabel 4.1, waarbij voor de autonome ontwikkeling, reële ontwikkeling en het worstcase scenario het percentage toe- of afname ten opzichte van de huidige situatie is vermeld.

4.1 REFERENTIE SITUATIE

In tabel 4.1 is te zien wat de gemiddelde geurbelasting (ou_E/m^3) op de geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en in het buitengebied is. De geurbelasting vanuit de veehouderij in de huidige situatie is op kaart weergegeven in bijlage 2, de geurbeleving in bijlage 6.

4.2 AUTONOME ONTWIKKELING

In tabel 4.1 is te zien dat ten opzichte van de referentiesituatie de gemiddelde geurbelasting (ou_E/m^3) op de geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en in het buitengebied toegenomen is met respectievelijk 32,4% en 43,9%. De geurbelasting vanuit de veehouderij in de autonome ontwikkeling is op kaart weergegeven in bijlage 3, de geurbeleving in bijlage 7.

4.3 REËLE ONTWIKKELING

In tabel 4.1 is te zien dat ten opzichte van de referentiesituatie de gemiddelde geurbelasting (ou_E/m^3) op de geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en in het buitengebied toegenomen is met respectievelijk 34,6% en 39,6%. De geurbelasting vanuit de veehouderij in de reële ontwikkeling is op kaart weergegeven in bijlage 4, de geurbeleving in bijlage 8.

4.4 WORSTCASE SCENARIO

In tabel 4.1 is te zien dat ten opzichte van de referentiesituatie de gemiddelde geurbelasting (ou_E/m^3) op de geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en in het buitengebied toegenomen is met respectievelijk 169,1% en 211,5%. De geurbelasting vanuit de veehouderij in het worstcase scenario is op kaart weergegeven in bijlage 5, de geurbeleving in bijlage 9.

Tabel 4.1:

Berekende effecten van de verschillende scenario's op de bebouwde kom en het buitengebied (bij afwijking, % toename t.o.v. de huidige situatie)

	Bebouwde kom	Buitengebied
Huidige situatie		
Gemiddelde geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	1,36	1,39
Maximale geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	17,89	9,61
GGO's met acceptabel geurniveau (aantal)	8981	109
GGO's met afweegbaar geurniveau (aantal)	199	0
GGO's met slecht geurniveau (aantal)	40	0
GGO's met acceptabel geurniveau (%)	97,41	100
GGO's met afweegbaar geurniveau (%)	2,16	0
GGO's met slecht geurniveau (%)	0,43	0
GGO's binnen vaste afstand van 100 of 50 m	79	9
Autonome ontwikkeling		
Gemiddelde geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	1,8 (32,4%)	2 (43,9%)
Maximale geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	24,36 (36,2%)	12,84 (33,6%)
GGO's met acceptabel geurniveau (aantal)	8588 (-4,4%)	109
GGO's met afweegbaar geurniveau (aantal)	568 (185,4%)	0
GGO's met slecht geurniveau (aantal)	64 (60%)	0
GGO's met acceptabel geurniveau (%)	93,15	100
GGO's met afweegbaar geurniveau (%)	6,16	0
GGO's met slecht geurniveau (%)	0,69	0
GGO's binnen vaste afstand van 100 of 50 m	79	9
Reële ontwikkeling		
Gemiddelde geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	1,83 (34,6%)	1,94 (39,6%)
Maximale geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	17,91 (0,1%)	14,9 (55%)
GGO's met acceptabel geurniveau (aantal)	8440 (-6%)	107
GGO's met afweegbaar geurniveau (aantal)	661 (232,2%)	1
GGO's met slecht geurniveau (aantal)	119 (197,5%)	0
GGO's met acceptabel geurniveau (%)	91,54	100
GGO's met afweegbaar geurniveau (%)	7,17	0
GGO's met slecht geurniveau (%)	1,29	0
GGO's binnen vaste afstand van 100 of 50 m	81	10
Worstcase scenario		
Gemiddelde geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	3,66 (169,1%)	4,33 (211,5%)
Maximale geurbelasting GGO's (ou _E /m ³)	125,77 (603%)	25 (160,1%)
GGO's met acceptabel geurniveau (aantal)	5411 (-39,8%)	96
GGO's met afweegbaar geurniveau (aantal)	3018 (1416,6%)	3
GGO's met slecht geurniveau (aantal)	791 (1877,5%)	0
GGO's met acceptabel geurniveau (%)	58,69	96,97
GGO's met afweegbaar geurniveau (%)	32,73	3,03
GGO's met slecht geurniveau (%)	8,58	0
GGO's binnen vaste afstand van 100 of 50 m	81	14

De toename is in de autonome ontwikkeling over het algemeen groot, in de reële ontwikkeling vergelijkbaar groot en in de worstcase situatie aanzienlijk.

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE

De ontwikkelingsruimte die het nieuwe bestemmingsplan buitengebied voor de gemeente Geertruidenberg biedt, heeft gevolgen voor de geurbelasting en geurbeleving op geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en het buitengebied. Er is gekeken in hoeverre de in het bestemmingsplan gegeven ontwikkelingsruimte leidt tot een toename van de geurbelasting en geurbeleving op geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en het buitengebied.

De geurbelasting en geurbeleving neemt in alle berekende situaties toe ten opzichte van de huidige situatie. Over het algemeen kan worden gesteld dat de toename in de autonome ontwikkeling groot in de reële ontwikkeling vergelijkbaar groot en in de worstcase situatie aanzienlijk is.

Ten opzichte van de huidige situatie daalt de geurbelasting en geurbeleving vanuit de veehouderij op de geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en het buitengebied niet. De autonome, reële en worstcase scenario's veroorzaken allen een stijging.

De reële ontwikkeling leidt tot een vergelijkbaar grote toename als de autonome ontwikkeling. Dit komt omdat de uitbreidingsruimte voor intensieve veehouderijen in beide situaties niet veel verschilt, de meeste bedrijven zitten al 'op slot'.

In het worstcase scenario neemt het aantal geurgevoelige objecten met een 'slechte' geursituatie binnen de bebouwde kom aanzienlijk toe.

LITERATUUR

InfoMil 2010. Lijst gemeenten & meteogebieden, InfoMil: <http://www.infomil.nl/algemene-onderdelen/uitgebreid-zoeken/@99995/lijst-gemeenten/> 9 april 2010.

Pouderoyen Compagnons, 2010. PlanMER bestemmingsplan buitengebied, Gemeente Geertruidenberg, rapport 020-099 april 2010.

Quickscan Wgv, 2009. Rapport 74000651: Quickscan Wet geurhinder en veehouderij, Geertruidenberg, Monitoring 2009 door RMB te Cuijk. 29 september 2009.

SenterNovem, 2006a. Gebruikershandleiding V-Stacks vergunning, 22 december 2006.

SenterNovem, 2006b. Gebruikershandleiding V-Stacks gebied, 22 december 2006.

VROM, 1985a. Beoordeling cumulatie stankhinder door intensieve veehouderij (publicatiereeks Lucht no. 46).

VROM, 1985b. Brochure Veehouderij en Hinderwet 1985.

VROM, 1996. Richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996.

VROM, 2001. Geurhinderonderzoek stallen intensieve veehouderij, maart 2001. Den Haag: 010164/h/04-01 22317/209.

VROM, 2006a. Wet geurhinder en veehouderij, oktober 2006.

VROM, 2006b. memorie van toelichting Wet geurhinder en veehouderij, 16 februari 2006.

VROM, 2006c. Besluit van 12 december 2006, houdende vaststelling van het tijdstip van inwerkingtreding van het de Wet geurhinder en veehouderij, uitgegeven 21 december 2006.

VROM, 2006d. Regeling geurhinder veehouderij, Staatscourant 18 december 2006, nr. 246. Wijziging 1 Staatscourant 18 juli 2007, nr. 136. Wijziging 2 Staatscourant 14 april 2009, nr. 70.

VROM, 2007a. Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, 6 maart 2007.

VROM, 2007b. Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, aanvulling Bijlagen 6 en 7, 1 mei 2007.

VROM 2007c, Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, aanvulling Paragraaf 3.4 Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen, 23 mei 2007

ACN-bestand:

Adres Codering Nederland;
Databasebestand van alle postcode en huisnummers.

Agrarisch bedrijf

Een bedrijf dat is gericht op het bedrijfsmatig produceren van voedsel-, genots- of grondstoffen door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren.

Autonome ontwikkeling:

Ontwikkelingen die hoe dan ook optreden, zonder dat de gebiedsvisie wordt uitgewerkt en vastgesteld.

Bebouwde kom

De Wet geurhinder en veehouderij maakt voor de geurnormering onderscheid in geurbeleving. Binnen de bebouwde kom gelden strengere normen als erbuiten. De bebouwde kom kan worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven.

Bestemmingsplan:

Gemeentelijk plan (ontwerp) betreffende de bestemming van terreinen en de daarmee verband houdende voorschriften.

Bouwblok:

Een in een bestemmingsplan vastgelegde ruimtelijke eenheid, waarbinnen de bebouwing ten behoeve van een bestemming dient te worden geconcentreerd.

Bouwperceel:

Een bouwvlak, waarbinnen bouwwerken ten dienste van de bedrijfsbestemming zijn toegestaan, ook wel bouwblok genaamd.

Buitengebied:

Het gebied buiten de bebouwde kom en buiten het gebied dat op grond van een vigerend ruimtelijk plan als toekomstig onderdeel van de bebouwde kom kan worden aangemerkt. Kleine kernen, gehuchten, vakantieparken en buurtschappen waarvoor geen bebouwde kom is vastgesteld worden in beginsel (voor de quickscan) tot het buitengebied gerekend.

Concentratiegebied:

De Wet geurhinder en veehouderij maakt voor de geurnormering onderscheid in geurbeleving. In de overschotgebieden (concentratiegebied Zuid en Oost als aangegeven in de bijlage I van de Meststoffenwet) of een bij gemeentelijke verordening aan te wijzen gebied, gelden minder zware geurnormen.

Defaultwaarden:

Standaard invoergegevens voor het berekenen van de geurbelasting. De invoergegevens zijn voor de ventilatie en stalomvang bepaald door VROM (SenterNovem, 2006b, P.9).

Emissie:

Uitstoot van stoffen.

EU:

Europese Unie.

Extensieve veehouderij:

Een vaak grondgebonden agrarisch bedrijf voor het houden van (melk)rundvee, schapen of paarden zelfstandig of als neventak.

GBKN:

Grootschalige Basiskaart Nederland.

Gebiedsgericht geurbeleid:

Nota over geurproblematiek rond veehouderijbedrijven met gebiedsgericht geurbeleid (maatwerk) en ondersteund

met kaartmateriaal, welke de Gemeenteraad bij verordening vaststelt.

Geurbelasting:

De waarde ter plaatse van de gevel van het gevoelige object, berekend met V-Stacks, uitgedrukt in Europese odour units per kubieke meter lucht (ou_E/m^3) als 98-percentielwaarde (P_{98}).

Geuremissie:

De emissie vanuit een veehouderijbedrijf, uitgedrukt in Europese odour units per tijdseenheid (ou_E/s).

Geurgevoelige objecten:

Objecten als woningen, zoals ook nader gedefinieerd in de Wgv.

Geurimmissie:

De geurconcentratie (geurontvangst) ter plaatse van het gevoelige object, uitgedrukt in Europese odour units per kubieke meter lucht (ou_E/m^3) als 98-percentielwaarde (P_{98}). (zie ook geurbelasting).

Geurknelpunten:

Situaties waarbij de geurcontouren van agrarische bedrijven rond een bouwblok over geurgevoelige objecten reiken als zijnde voorgrondwaarde, of een situatie waarbij verschillende agrarische bedrijven gezamenlijk een niet acceptabel hinderpercentage leveren als zijnde achtergrondwaarde.

Voor de begrippen acceptabele geurhinder, voorgrondwaarden en achtergrondwaarden wordt verwezen naar bijlage 6 en 7 van de handreiking.

GIS:

Geografisch Informatie Systeem. Instrument om kaartmateriaal en data te koppelen, te bevragen/analyseren en te visualiseren.

Grondgebonden agrarisch bedrijf:

Een agrarisch bedrijf waarvan de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf.

Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: akkerbouw-, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven, waarvan de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant. Melkveebedrijven zijn doorgaans ook grondgebonden.

Niet-grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: intensieve veehouderijen, glastuinbouwbedrijven en gebouwgebonden teeltbedrijven en kwekerijen, zoals champignonteelbedrijven, witlofkwekerijen, nertsenkwekerijen, sommige viskwekerijen en wormenkwekerijen.

Habitat:

Leefgebied van soorten planten en dieren.

Handreiking

Rapportage met uitleg en voorbeelden.

Intensieve veehouderijen:

Formeel” is de definitie als volgt: Een intensieve veehouderij is een agrarisch bedrijf of dat deel van een agrarisch bedrijf waar tenminste 250 m² aan bedrijfsvloeroppervlak aanwezig is dat gebruikt wordt als veehouderij volgens de Wet milieubeheer, waar geen melkrundvee, schapen, paarden of dieren biologisch gehouden worden (conform artikel 2 van de Landbouwkwaliteitswet) en waar geen dieren gehouden worden uitsluitend of in hoofdzaak ten behoeve van natuurbeheer. Voor de definiëring van het begrip intensieve veehouderij wordt aangesloten op de milieuwetgeving. Ruwweg is intensieve veehouderij het houden van dieren in stallen (meest voorkomend: varkens, pluimvee, kalveren, stieren, nertsen). In Groesbeek is de intensieve veehouderij met name gericht op varkenshouderij en pluimveehouderij.

IPPC:

Integrated Pollution Prevention and Control (Europese richtlijn 96/61/EG); Europese richtlijn ter voorkoming en bestrijding van de vervuilende emissies bij installaties (grote intensieve veehouderijbedrijven).

LNV:

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

LTO:

Land en Tuinbouw Organisatie. De LTO Nederland is als samenwerkingsverband onderverdeeld in LTO Noord, ZLTO en LLTB, welke bijna 50.000 agrarische ondernemers vertegenwoordigen en zich sterk maken voor hun economische en maatschappelijke positie.

m.e.r.:

Milieueffectrapportage (de procedure).

MER:

Milieueffectrapport.

Monitoring:

Metingen waarmee de ontwikkelingen in het milieu worden gevolgd.

Nederlandse grootte-eenheid (nge):

Vaststellingsmethode van bedrijfsomvang en het bedrijfstype van agrarische bedrijven. De nge is een economische maatstaf, die elke 2 jaar wordt herzien. De normen worden berekend voor de rubrieken uit de Landbouwtelling die de bedrijfsomvang bepalen

Nevenactiviteiten:

Het ontplooiën van activiteiten op een agrarisch bouwblok die niet rechtstreeks de uitoefening van de agrarische bedrijfsvoering betreffen

Omgevingscategorie

De mate waarin een geurhindergevoelig object gevoelig is, is afhankelijk van de aard van het betreffende object en de aard van de omgeving waarin het

betreffende object ligt. Verschillende omgevingscategorieën zijn gedefinieerd in de brochure "Veehouderij en Hinderwet".

Odour units (ou_E/m^3 ; P98)

Geurconcentratie als aantallen Europese odour units in een volume-eenheid lucht (ou_E/m^3), gemeten volgens de NEN-EN 13725:2003 "lucht bepaling van de geurconcentratie door dynamische olfactometrie".

In dit rapport wordt voor de geurbelasting uitgegaan van het gebruikelijke 98-percentiel geurconcentratie. Dat betekent dat de - met een verspreidingsmodel - berekende geurconcentratie gedurende 98 procent van de tijdseenheid niet wordt overschreden.

Uittreesnelheid:

Luchtsnelheid in meter per seconde waarmee de lucht het emissiepunt (bijvoorbeeld ventilator) van de stal verlaat.

V-stacks:

Verspreidingsmodel ontwikkeld door KEMA voor de berekening van geur bij veehouderijbedrijven.

Veehouderij:

Een agrarisch bedrijf dat geheel of in overwegende mate is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het houden van dieren.

VROM:

Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Wav:

Wet Ammoniak en Veehouderij.

Wgv:

Wet geurhinder en veehouderij.

Wro:

Wet op de ruimtelijke ordening.